

Briselē, 16.12.2014.
COM(2014) 736 final

2014/0352 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar kuru pagarina spēkā esības termiņu Lēmumam 2012/232/ES, ar ko Rumānijai atļauj
piemērot pasākumus, atkāpjoties no 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta
Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Saskaņā ar 395. panta 1. punktu 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ("PVN direktīva") Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai nepieļaut noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Vēstulē, kas 2014. gada 13. februārī reģistrēta Komisijā, Rumānija pieprasīja atļauju turpināt piemērot pasākumu, ar kuru atkāpjas no vispārīgajiem principiem, kas reglamentē tiesības atskaitīt priekšnodokli attiecībā uz konkrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem. Šo pieprasījumu 2014. gada 15. septembrī papildināja ziņojums par Lēmuma 2012/232/ES piemērošanu.

Vispārīgais konteksts

PVN direktīvas 168. pantā noteikts, ka nodokļu maksātājam ir tiesības atskaitīt PVN, kas maksājams par pirkumiem, kurus izmanto darījumiem, par ko uzliek nodokli. Tās pašas direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikts, ka preču, kas ir saimnieciskās darbības aktīvu daļa, izmantošanu privātām vajadzībām uzskata par pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību, ja PVN par šīm precēm ir bijis atskaitāms. Šāda sistēma ļauj atgūt sākotnēji atskaitīto PVN saistībā ar izmantošanu privātām vajadzībām.

Vieglo automobiļu gadījumā šo sistēmu piemērot ir sarežģīti, jo īpaši tādēļ, ka ir grūti nošķirt izmantošanu privātām vajadzībām no izmantošanas saimnieciskajai darbībai. Ja uzskaitē pastāv, tā rada papildu slogu uzņēmumiem un administrācijai saistībā ar tās uzturēšanu un pārbaudīšanu, pat ja Rumānija izmantotu PVN direktīvas 168.a pantā ietverto iespēju attiecībā uz uzņēmuma automobiļiem atskaitāmo izdevumu summu ierobežot līdz proporcijai, kura atbilst nodokļa maksātāja ar saimniecisko darbību saistītajam faktiskajam izmantojumam.

Lai vienkāršotu PVN iekasēšanu un apkarotu nodokļu nemaksāšanu, Rumānija 2011. gadā pieprasīja individuālu atkāpi, kas tai ļautu atskaitīšanas tiesības attiecībā uz konkrētiem mehāniskajiem autotransporta līdzekļiem ierobežot līdz 50 %. Atkāpes pieprasījumu Padome apstiprināja ar 2012. gada 26. aprīļa Lēmumu 2012/232/ES, un tā ir spēkā līdz 2014. gada 31. decembrim. No šā ierobežojuma piemērošanas tika izslēgti konkrēti transportlīdzekļi, piemēram, transportlīdzekļi, kurus izmanto tikai neatliekamās palīdzības, drošības vai kurjerpasta pakalpojumiem, transportlīdzekļi, kurus izmanto aģenti un kurus izmanto taksometru pakalpojumiem, transportlīdzekļi, kurus mācību nolūkos izmanto autoskolas, kā arī transportlīdzekļi, kurus izmanto nomai vai līzingam vai izmanto kā preces tirdzniecības nolūkā. Vienlaikus uzņēmējiem netiek prasīts veikt uzskaiti attiecībā uz nodokli par izmantošanu privātajām vajadzībām.

Ievērojot minētā lēmuma 4. panta 2. punkta otro daļu, Rumānija ir iesniegusi ziņojumu par lēmuma piemērošanu, kurā ietverts procentuālā ierobežojuma novērtējums. Rumānijas sniegtā informācija liecina – Rumānija uzskata, ka 50 % ierobežojums joprojām atbilst faktiskajiem apstākļiem un ka tādēļ šis ierobežojums joprojām būtu jāuzskata par lietderīgu.

Taču atkāpes pagarinājumam būtu jābūt ar noteiktu beigu termiņu, lai varētu novērtēt, vai joprojām pastāv situācija, kura kalpoja par pamatu atkāpei. Tāpēc tiek ierosināts pagarināt atkāpes piemērošanu līdz 2017. gada beigām un paredzēt, ka Rumānijai, ja tā plāno pieprasīt termiņa pagarinājuma pēc šā datuma, jāiesniedz jauns ziņojums.

Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

PVN direktīvas 176. pantā noteikts, ka Padome lems, uz kuriem izdevumiem neattiecas PVN atskaitīšana. Līdz tam dalībvalstīm atļauts saglabāt visus izņēmumus, kas bija spēkā 1979. gada 1. janvārī. Tādējādi ir vairāki “nogaidoši” noteikumi, ar ko ierobežo tiesības atskaitīt nodokļus attiecībā uz vieglajiem automobiļiem.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Šā priekšlikuma pamatā ir Rumānijas pieprasījums, un tas attiecas vienīgi uz šo dalībvalsti.

Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

Ietekmes novērtējums

Lēmuma priekšlikuma primārais mērķis ir vienkāršot PVN iekasēšanu saistībā ar vieglajiem automobiļiem, ko daļēji izmanto vajadzībām, kuras nav saistītas ar saimniecisko darbību, un tādēļ tam, iespējams, ir pozitīva ietekme. Turklāt vienlaikus tiek novērsta nodokļu nemaksāšana nepareizas uzskaites rezultātā.

Tomēr, ņemot vērā atkāpes šauro darbības jomu un īso piemērošanas laikposmu, šāda ietekme jebkurā gadījumā būs ierobežota. Tā negatīvi neietekmēs Savienības pašu resursus, ko veido iekasētais PVN.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Atļauja Rumānijai turpināt piemērot pasākumu, atkāpjoties no PVN direktīvas, lai līdz 50 % ierobežotu nodokļu maksātāja tiesības atskaitīt PVN par izdevumiem, kas saistīti ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, ja šādus transportlīdzekļus izmanto ne tikai saimnieciskai darbībai. Ja piemēro atskaitīšanas tiesību ierobežojumu, nodokļa maksātāju atbrīvo no pienākuma veikt PVN uzskaiti par transportlīdzekļa izmantošanu privātām vajadzībām. Ja tiek iesniegts pieprasījums pagarināt pasākumu, būtu jāiesniedz ziņojums par atkāpes piemērošanu, kurā ietverts procentuālā ierobežojuma novērtējums.

Juridiskais pamats

PVN direktīvas 395. pants.

Subsidiaritātes princips

Vadoties pēc PVN direktīvas normas, kura ir šā priekšlikuma pamatā, priekšlikums ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, ko piešķir dalībvalstij pēc tās pieprasījuma, un tas neuzliek nekādus pienākumus.

Ņemot vērā atkāpes ierobežoto darbības jomu, īpašais pasākums ir samērīgs ar vēlamo mērķi, proti, apkarot nodokļu nemaksāšanu un vienkāršot PVN iekasēšanu.

Juridisko instrumentu izvēle

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem ir pieļaujama vienīgi ar Padomes atļauju, ko tā ar vienprātīgu lēmumu pieņem pēc Komisijas priekšlikuma.

Turklāt Padomes lēmums ir vispiemērotākais juridiskais instruments, jo to var adresēt atsevišķām dalībvalstīm.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar kuru pagarina spēkā esības termiņu Lēmumam 2012/232/ES, ar ko Rumānijai atļauj piemērot pasākumus, atkāpjoties no 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹ un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2014. gada 13. februārī, Rumānija pieprasīja atļauju turpināt piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no Direktīvas 2006/112/EK 26. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 168. panta, lai ierobežotu atskaitīšanas tiesības par izdevumiem, kas attiecas uz dažiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kurus neizmanto vienīgi saimnieciskai darbībai. Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2014. gada 15. septembrī, Rumānija savu pieprasījumu papildināja ar ziņojumu par Lēmuma 2012/232/ES piemērošanu.
- (2) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punkta otro daļu Komisija 2014. gada 12. novembra vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Rumānijas pieprasījumu. Komisija 2014. gada 13. novembra vēstulē paziņoja Rumānijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai izvērtētu pieprasījumu.
- (3) Direktīvas 2006/112/EK 168. pants ļauj nodokļa maksātājam atskaitīt PVN, kas maksājams par precēm un pakalpojumiem, kurus šī persona saņēmusi, ja šīs preces un pakalpojumi paredzēti izmantošanai darījumos, par kuriem uzliek nodokli. Minētās direktīvas 26. panta 1. punkta a) apakšpunktā ietverta prasība uzskaitīt PVN, ja saimnieciskās darbības aktīvus izmanto nodokļa maksātāja vai viņa personāla privātām vajadzībām vai plašākā nozīmē – ar viņa saimniecisko darbību nesaistītām vajadzībām.
- (4) Ar Lēmumu 2012/232/ES Rumānijai tika atļauts piemērot atkāpi atbilstīgi Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 1. punktam, īstenojot pasākumu, ar kuru līdz 50 % ierobežo tiesības atskaitīt priekšnodokli, kas maksājams par mehānisko transportlīdzekļu pirkšanu, iegādi ES iekšienē, importēšanu, nomu vai līzingu, kā arī PVN par izdevumiem, kas saistīti ar šiem transportlīdzekļiem, tostarp degvielu, ja transportlīdzekļi netiek izmantoti tikai saimnieciskās darbības vajadzībām.
- (5) Lēmuma 2012/232/ES piemērošana beigsies 2014. gada 31. decembrī.

¹ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

- (6) Ievērojot Lēmuma 2012/232/ES 4. panta 2. punkta otro daļu, Rumānija iesniedza Komisijai ziņojumu par minētā lēmuma piemērošanu, kurā bija ietverts atskaitīšanas tiesībām piemērotā procentuālā ierobežojuma novērtējums. Tāpat kā saistībā ar iepriekšējo atkāpi Rumānija turpina uzskatīt, ka 50 % likme ir pamatota.
- (7) Tiek uzskatīts, ka atkāpei būs tikai nenožīmīga ietekme uz galapatēriņa posmā iekasētajiem kopējiem nodokļa ieņēmumiem un tai nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz Savienības pašu resursiem, ko veido iekasētais PVN. Tādēļ būtu jāatļauj Rumānijai turpināt piemērot pasākumu ierobežotā laikposmā (līdz 2017. gada 31. decembrim).
- (8) Ja Rumānija plāno iesniegt pieprasījumu atkāpi vēlreiz pagarināt uz laiku, kas pārsniedz 2017. gada termiņu, tai kopā ar pagarinājuma pieprasījumu ne vēlāk kā 2017. gada 31. martā būtu jāiesniedz Komisijai jauns ziņojums,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2012/232/ES groza šādi:

1) lēmuma 4. pantu aizstāj ar šādu:

"4. pants

Šis lēmums ir spēkā līdz 2017. gada 31. decembrim.

Ja tiek pieprasīts šajā lēmumā paredzēto pasākumu pagarinājums, pieprasījumu iesniedz Komisijai līdz 2017. gada 31. martam.

Kopā ar šādu pieprasījumu iesniedz ziņojumu, kurā ietver novērtējumu par procentuālo ierobežojumu, ko piemēro tiesībām atskaitīt PVN, pamatojoties uz šo lēmumu."

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*